GAZETA

Wielkiego Xięstwa POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 205. — We Wtorek dnia 3. Września 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 30. Sierpnia.

Z Szczecina donoszą pod d. 29: „Wczoraj wieczorem o godzinie 11. przybyło tu kilka pojazdów cesarsko-rossyjskich extrapocztą przez Schwedt, które mają rozkaz przyjąć N. Cesarza Rossyjskiego, oczekiwanego tu co chwila na pokładzie statku parowego „Ischora" z Petersburga."

Z dnia 31. Sierpnia.

N. Pan wyjechał wczoraj do Schwedt.

N. Pan raczył Majora dymissyonowanego, Hr. Lusi, mianować swoim ministeryalnym Rezydentem przy dworze N. Króla Grecyi.

J. K. M. Xiążę Wilhelm (syn N. Pana) udał się do Schwedt.

JO. Xżna Lignicka wyjechała do Schwedt.

Przybyli tu: JW. Cesarsko-Austryacki Feldmarszałek-Porucznik i Poseł przy dworze Cesarsko-Rossyjskim, Hr. Ficquelmont, z Petersburga.

JW. Cesarsko Rossyjski rzeczywisty Tajny Radzca i Szambelan, nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy dworze tutejszym, Ribeaupierre, z Lipska.

JW. Cesarsko-Rossyjski Generał jazdy i wojenny Gubernator Warszawy, Hr. Witt, z Drezna.

Wyjechali: JW. rzeczywisty Tajny Stanu i spraw zewnętrznych Minister, Ancillon, do Schwedt.

JW. Generał-Porucznik i Generalny Adjutant N. Pana, Witzleben, do Schwedt.

Z dnia 1. Września.

J. K. M. Xiążę Następca tronu wyjechał do Szczecina, a JJ. KK. MM. Xięstwo Karol do Schwedt.

Wyjechał: JW. Cesarsko-Rossyjski rzeczywisty Tajny Radzca i Szambelan, oraz nadzwyczajny Poseł i pełnomocny Minister przy tutejszostronnym dworze, Ribeaupierre, do Schwedt.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 28. Sierpnia.

Dzisiejszy Dziennik Powszechny Warszawski zawiera następujący artykuł:

Niemieckie gazety doniosły, że N. Cesarz Wszech Rossyi jest oczekiwany w Warszawie, skąd wyjedzie do Czech dla widzenia się z NN. Cesarzem Austryackim i Królem Pruskim; zaś z Berlina donoszą pod dniem 22. b. m. że we-

dług najnowszych wiadomości z Petersburga, N. Cesarz wkrótce odbędzie podróż wewnątrz Rossyi i zwiedzi kilka korpusów swéj armii, przeto wieść o podróży N. Pana za granicę była bezzasadną.

W ł o c h y.

Z Modeny, dnia 17. Sierpnia.

(*Z Gazet. Frankf.*) — Przed dwoma tygodniami odkryto w sąsiedztwie naszém, w miasteczku St. Polo w gorach, nowy na życie naszego Xięcia uknuty spisek. W skutek tego przyaresztowano pewnego Piemontczyka i jednego byłego sędziego, jako naczelników powstania, i osadzono w więzieniu. Postanowili byli zbrodniarze, Xięcia, kiedy miał przejeżdżać przez Polo, zamordować; przeto też Xiążę podróży zaniechał.

W Piacenza spiknęło się onegdaj kilka set hultajów przed bramą odwachu, rzucając na szyldwachy kamieniami; te zaś dały ognia i położyły trupem jednego z nacierających, poczém cała gromada się rozpierzchła. — W Parmie uwolniło się przed kilku dniami około 70 aresztantów skazanych na ciężkie roboty; zanim jednak z miasta uszli, wywarli jeszcze okropną zemstę na dozorców więzienia, którzy z nimi zbyt ostro postępowali. Wtargnąwszy bowiem do ich pokojów jednego z nich udusili, a drugiego prawie na śmierć zbili. Straż żołnierzy puściwszy się w pogoń za zbrodniarzami, wszystkich prawie pochwytała; 9 z nich na miejscu powieszono.

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 20. Sierpnia.

(*Gaz. Vossa.*) — Zawichrzenie spokojności w Szwajcaryi powszechną tu wzbudza uwagę; nie może to być dla państwa ościennego rzeczą obojętną, jak się ono skończy. Obawiamy się (a to nie bez przyczyny) że usługi wyświadczone okolicy bazylejskiéj przez Polaków, teraz popłacać będą, i że więc odtąd wszyscy z ojczyzny wywołani Polacy obecnie usiłować będą, dostać się do Szwajcaryi. Dotychczas ich tam tylko cierpiano, teraz nabyli niejakiego prawa do gościnnego utrzymania. Korzystając z tego oby tylko pomni byli na to, iż téj nowéj gościnności w rozumniejszy sposób używać należy, jak francuzkiéj!

S z w a j c a r y a.

Z Schwyz, dnia 20. Sierpnia.

Sposób myślenia teraz się upowszechniający i postanowienie, uczynione przez Radę krajową (Landrath) w Schwyz-Innerland, wydadzą wedle nadziei skutek ten, że zmniejszenie wojska okupacyjnego nastąpi. Ogłoszono ze strony regencyi powszechne ułaskawienie i zapomnienie wszystkiego, co się stało, i zawiadomiono o tém Kommissarzy zjednoczonych.

N i e m c y.

Z Landau, dnia 22. Sierpnia.

Nadzwyczajną Assyzę wczoraj tu zamknięto. Uznała ona także Baumana (demagoga) za niewinnego, lubo go oskarzono o występek policyjny.

F r a n c y a.

Z Paryża, dnia 22. Sierpnia.

Z Tulonu donoszą pod d. 16. m. b.: „Tutejsze władze wojskowe i marynarki odebrały rozkaz do przyjęcia i wsadzenia wojska na okręty, które tu na początku Września ma przybyć. Wedle pogłoski wyprawa ta przeznaczona do Algieru, gdzie wszystkie znaczenie wojskowe mające punkta mają być osadzone, aby potém przedsięwziąść atak na Konstantynę. Przeciwnie twierdzą drudzy, że wojsko to do Lizbony się uda. (?) Tyle pewna, że wyprawa nastąpi. Do Marsylii nadszedł rozkaz telegraficzny, opiewający, ażeby okręty przewozowe o 100 do 150 beczkach tam najęto.

Tribune zapuszczając się dzisiaj w długie rozumowania nad stanem spraw portugalskich, proponuje następujący, dążenie polityczne gazety téj dokładnie charakteryzujący środek końcem załatwienia trudności, z któremi rząd Dom Pedra dotąd walczy: „Dom Miguel dotychczas wielką jeszcze posiada wziętość, którą nagła tylko i uderzająca zmiana zniweczyć podoła. Głos, któryby się tak odezwał do ludu: „Te bogactwa, które w pocie czoła twego na rachunek innych pomnażasz, twoją są własnością; wydarto je tobie przez gwałt i podstęp; nadszedł moment, aby ci wszystko wrócić. Powstań ludu! i weź napowrót, co twojém słusznie dziedzictwem!!“ — głosu takiego usłuchanoby i wydałby on obfite plony. Osobista chciwość, silniejsza jeszcze od panowania zabobonu i fanatyzm musiałyby zgiąć kolana przed naturalnemi potrzebami. Niegodziwe łupiestwo! zawołają może stronnicy dezpotyzmu; my przeciwnie nazywamy to sprawiedliwém oddaniem, którego skutki najzbawienniejsze!

Gazety tutejsze zwiedzione przez omyłkę w Times (Powers zamiast Gowers; patrz Nr. gaz. naszéj 203.) okropnie się srożą na wielkie mocarstwa; Dziennik Sporów obszerny w tym przedmiocie zamieścił artykuł, w którym między innemi wyraża: „Statek parowy „Unitet Kingdom“ istotnie przez sprzymierzone mocarstwa zakupiony na korzyść Dom Miguela; tuszymy sobie jednak, że zwycięstwo Admirała Napier nakształt grotu wszystkie nadzieje ich strzaska!“

Jeśli pogłoskom upowszechnionym wiarę dać należy, posiada Dom Miguel dość pie-

niędzy, aby wojnę daléj popierać. Słychać, że od wstąpienia swego na tron, już przeszło 350,000 funt. do Londynu posłał. Oprócz tego wielką jeszcze ma summę w gotowiznie. Dziwić się wprawdzie temu nie można, bo same dochody Kasy del Infantado przynoszą rocznie milion krusadów. Jeśli te, jak słychać, na bok odłożył, to zapewne ogromny posiada majątek. Więc nawet na przypadek, że utraci tron, zostałby Dom Miguel zawsze jednym z najbogatszych Xiążąt Europy.

Z dnia 23. Sierpnia.

Wyjazd Donny Maryi, podobno w skutek wiadomości o pochodzie Marszałka Bourmont, został odłożony.

Quotidienne pisze z Pragi: „Obydwaj Jezuici, którym Baron Damas powierzył wychowanie Xięcia Bordeaux, zostali oddaleni. Pan Damas także podziękował za służbę. Nowy już uczyniono wybór. Lubo pewne względy nam nie pozwalają teraz go już ogłosić, ręczymy wszelako, że nazwisko następcy Pana Damas i nazwiska nowych nauczycieli Xięcia wszystkich przyjaciół domu Królewskiego największą przejmą radością, a nieprzyjaciołom jego nałożą milczenie.

Pan Chateaubriand przy sposobności ogłoszenia pełnoletności Xięcia Bordeaux wyda podobno broszurę.

Z dnia 24. Sierpnia.

Król z rodziną najdostojniejszą uda się w przyszły poniedziałek (dn. 26.) do Cherbourga. N. Pan pojedzie bardzo krótkiemi stacyami. Dnia 26. przybędzie do Bizy, d. 27. do Evreux, d. 28. do Lisieux, d. 29. do Falaise, d. 30 do St. Lo, d. 31. do Cherbourga, gdzie aż do d. 4. Września zabawi. Stamtąd uda się Król Jmć do Bayeux i Caen, a dn. 8. m. przyszł. stanie w Rouen. D. 11. m. p. powróci N. Pan do St. Cloud. — Jest obecnie najniezawodniejszą, że Marszałek Soult N. Panu w podróży téj towarzyszyć będzie.

Nocy onegdajszéj przyaresztowano znowu wielu młodych ludzi z przyczyny należenia ich do tajnych stowarzyszeń republikańskich.

Jako następcę Barona Damas, w urzędzie guwernera Xięcia Bordeaux, wymieniają powszechnie Markiza Latour-Maubourg, byłego Gubernatora domu inwalidów; zaś w miejsce obu oddalonych Jezuitów nastąpić ma Opat Frayssinous.

W Paryżu naprawiają teraz następujące gmachy: pałac Tuilleries, pałac Louvre, kościół S. Magdaleny, Panteon, bramę tryumfalną przy rogatce gwiazda, kościoły Panny Maryi i Loretański, pomnik na placu Bastylii, pałace sprawiedliwości, Izby Deputowanych, Ministeryum spraw zagranicznych i więzienie osadzonych za długi. Przy tych gmachach pracuje 10,000 robotników.

A n g l i a.

Z Londynu, dnia 21. Sierpnia.

Gazeta Times zawiera następujące pismo pewnego Portugalczyka, o którém oświadcza, że pochodzi od szacunku godnéj osoby: „W gazecie pańskiéj, tyle mającéj wziętości i w innych uwagi godnych dziennikach zamieszczano częstokroć artykuły, zawierające upośledzenia zamiarów Dom Pedra. Nie miałem wcale na to względu, rozumiejąc, że czas i wypadki same wkrótce dowiodą, jak płonne były owe zarzuty, oraz ponieważ wiem dobrze, że przez zbijanie niedorzecznościom nawet niejakie się nadaje znaczenie, któregoby nie otrzymały, gdyby je chciano zostawić własnéj ich niszczącéj sile. Ale wzgląd należący się Panu zobowięzuje mię do przerwania tego milczenia i do przestrzeżenia Go o bezzasadności zdań, umyślnie rozsiewanych. Zaręczam więc Panu, że Dom Pedro daleki od zamiaru przywłaszczenia sobie tronu córki, z wielkim tylko wstrętem przybrał tytuł Regenta, gdy stanął na czele wiernych Portugalczyków; tudzież że stronnicy Królowéj i Karty ledwo go do kroku tego skłonić zdołali, który, zdaniem wszystkich, najstósowniejszy, aby politycznym i wojskowym przedsięwzięciom nadać jedność i sprężystość. Wszakże J. C. Mość ożywiony, jak zawsze, najszlachetniejszemi uczuciami, oświadczył wyraźnie w swoim manifeście, że regencya jego tylko prowizoryjna, trwać będzie aż do zwołania Kortezów. Każdy uczynek rządów jego dowodził, że zamiary jego szlachetne i bezinteresowne, i że całą swoję ambicyą na téj ogranicza sławie, że córkę swoję wyniesie na tron portugalski i powtórnie wskrzesi starodawne prawa, przywileje i swobody narodu portugalskiego. Skądże więc owe obrażające i bezzasadne podejrzenie, tylekroć w dobrych nawet dziennikach powtarzane? Odgadnę tę zagadkę. Są to egzaltowani Liberaliści portugalscy, którzy słowy i pismem to niesłuszne podejrzenie rozprzestrzeniają i możesz Pan być przekonanym, że stronnicy Królowéj i Karty większą przymuszeni staczać walkę z tymi fałszywymi Liberalistami, niż z Absolutystami; na owych zagorzalców bowiem, przywłaszczających sobie imie przyjaciół Królowéj, nie można było tak jawnie uderzać, jak na Absolutystów, będących otwartymi nieprzyjaciołami.—Nie wiemy, jaki sobie wytknęli cel owi Ultra-Liberaliści portugalscy; ale udowodnioną jest rzeczą, że zawsze byli przeciwnikami regencyi Tercejry i urzędowych onéj Agen-

tów, oraz, że środki téj regencyi przez zabiegi w różnych depotach wychodzców tamować i niezgodę między Portugalczykami, stronnikami Królowéj, rozsiewać usiłowali. Na nieszczęście te ich kuszenia nie zostały bezskuteczne. Absolutyści dostawszy pism zelżywych Ultra-Liberalistów, rozgłaszali oneż z jak największą usilnością. To jest źródłem niesprawiedliwego podejrzenia ku czystości zamiarów Dom Pedra. Właśnie są to Ultrzyści obu stronnictw, którzy pogłoski te rozszerzają, o których teraz Pana przestrzegam; ostateczności stykają się; przykładów tak nienaturalnego związku dość w Belgii, Francyi, a nawet w Anglii samej."

W komorze celnéj w Dublinie wybuchnął ogień; szkoda wynosi 130,000 funt. szterling. (5,200,000 złp.) między innemi spaliło się 300 beczek łoju, 5000 pak cukru i mnóstwo oxeftów z winem szampańskiém, reńskiém i burgundzkiém.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością oberzysty i rymarza Benjamina Augusta Schumann w Grodzisku zmarłego otworzono dziś proces konkursowy.

Termin do podania wszystkich pretensyi do massy konkursowéj wyznaczony jest na

dzień 6. Listopada

godzinę 10. przed południem w izbie stron tutejszego Sądu Ziemiańskiego przed Referendaryuszem Splitgerber.

Kto się w terminie tym nie zgłosi, zostanie z pretensyą swoją do massy wyłączony i wieczne mu w téj mierze milczenie przeciwko drugim wierzycielom nakazaném zostanie.

Poznań, dnia 20. Czerwca 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYJNY.

Do publicznéj sprzedaży do massy konkursowéj Franciszka Garczyńskiego należącéj a w Powiecie Krobskim położonéj majętności Szkaradowa, która wedle zrewidowanéj taxy na 74,845 Tal. 15 sgr. sądownie oceniona została, wyznaczyliśmy powtórny termin licytacyjny na

dzień 16. Listopada 1833.

zrana o godzinie 9téj przed Delegowanym Wnym Schmidt Sędzią Ziemiańskim w naszém pomieszkaniu sądowém. W skutek tego zapozywają się ochotę do kupna mający na termin takowy z tém nadmienieniem, że każdy z licytujących nim do licytacyi przypuszczonym będzie, kaucyą w kwocie 3000 Tal. złożyć winien i że warunki kupna oraz i taxę każdego czasu w Registraturze naszéj przejrzeć można.

Wierzyciele realni na Szkaradowie zaintabulowani zarazem uwiadomiają się, iż prawa onychże przez zastępującego ich kuratora massy konkursowéj Nepomucena Mycielskiego, Ur. Mittelstaedt Kommissarza sprawiedliwości, dopilnowane będą, im atoli się pozostawia téż i osobiście w naznaczonym terminie się stawić.

Wschowa, dnia 8 Lipca 1833.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PUBLICANDUM.

Gospodarstwo na Paprockich olędrach pod Nowym Tomyślem pod Nr. 85. położone, na 285 Tal. 1 sgr. 9 fen. oszacowane, z 5 morgów roli, mieszkalnych i chlewowych budynków składające się, ma z polecenia Królewskiego Sądu Ziemiańskiego w Poznaniu w terminie

dnia 31. Października r. b.

na miejscu w Paproci na tymże gruncie najwięcéj dającemu być sprzedane, na który ochotę kupna mających wzywamy.

Taxa i warunki przedaży mogą w Registraturze naszéj być przejrzane.

Buk, dnia 27. Lipca 1833.

Królewsko Pruski Sąd Pokoju.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 31. Sierpnia 1833.	Papierami	Gotowizną
	po	*po*
Obligi długu państwa . .	$97\frac{3}{8}$	$96\frac{7}{8}$
Obligi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	$98\frac{7}{8}$	$98\frac{3}{8}$
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	$101\frac{1}{2}$	—
Wschodnio-Pruskie . . .	—	$99\frac{3}{4}$
Szląskie	106	—

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę w Poznaniu.

Dnia 2. Września 1833.

	Tal.	śgr.	fen.	*do*	Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . .	1	12	—	—	1	16	—
Żyto . . .	1	2	—	—	1	3	—
Jęczmień . .	—	16	—	—	—	18	—
Owies . . .	—	14	—	—	—	15	—
Tatarka . .	—	25	—	—	—	27	—
Groch . . .	—	25	—	—	1	—	—
Ziemiaki . .	—	8	—	—	—	9	—
Siana cetnar à 110 ff. . .	—	10	—	—	—	15	—
Słomy kopa à 1200 ff . .	3	—	—	—	3	5	—
Masła garniec	1	5	—	—	1	5	—